

Fødevareministeriet

Den 17. februar 1998

**Notat
om en bødemodel vedrørende
jordbrugets anvendelse af gødning.**

I fortsættelse af bilag 86 beskrives efterfølgende en model for et bødesystem.

Et bødesystem vil give mulighed for større fleksibilitet i gødningsplanreguleringen. Der vil dog også under et bødesystem være behov for en opstramning af en række elementer i gødningsplanssystemet, f.eks. skærpede dokumentationskrav, bortfald af konsulenterklæringer, færre normer og større præcision i normfastsættelsen. Den større fleksibilitet vil blive modsvaret af mindre miljøvirkning.

1. Lovudformning og administration m.v.

Det foreslås, at der i loven gives bemyndigelse til den nødvendige udfyldelse af bestemmelserne i bekendtgørelse samt til nødvendige årlige ændringer af hensyn til indarbejdelse af kvælstofprognose, nye forsøgsresultater o.lign.

I loven optages hjemmel til at etablere et register over bedrifter, som omfattes af gødningsregnskabsreguleringen.

Som element i oplæg til udmøntning af aftalen om reduktion af landbrugets udledning af kvælstof anføres, at der i bemærkninger til loven skal angives indikativniveauer for bødestørrelser, samt at sanktionspraksis skærpes. En dom fra Vestre Landsret danner p.t. grundlag for bødestørrelsen i overgødskningssager. Landmanden havde overgødsket med 935 kg kvælstof. Bøden var 8.000 kr., svarende til ca. 8 kr./kg N ved en simpel omregning. Udviklingen indenfor retspraksis har herefter imidlertid tenderet mod standardbøder uden tæt sammenhæng med den konkrete overgødskning. Således sanktioneres overgødskning op til 500 kg med 5.000 kr., op til 2.000 kg. med 8.000 kr. og overgødskning derover med 14.000 kr. Den højeste bødesats er netop stadfæstet af Landsretten. I den pågældende sag havde landmanden overgødsket med 2.451 kg kvælstof, svarende til ca. 6 kr./kg N.

Det foreslås, at der tilvejebringes grundlag for, at fremtidig bødepraksis tager udgangspunkt i, at overgødskning sanktioneres med 10 kr./kg N for overgødskning op til 30 kg N/ha og der-

over med 20 kr./kg N, og således at bøden gøres porportional med overgødskningen/miljøbelastningen.

Det foreslås, at en forældelsesfrist på 4 år anføres i lovtæksten. Da indsendelse af gødningsregnskab sker op til 10 måneder efter, at sidste gødskning har fundet sted, giver den almindelige 2 års forældelsesfrist i straffeloven kun meget kort tid til at behandle ca. 65.000 sager.

For at fremskynde sagsbehandling og sanktionering, foreslås der i loven indført mulighed for udstedelse af administrative bødeforlæg. Administrativ bødeforlæg bringes først i anvendelse, når der foreligger fast domspraksis for bødestørrelsen.

Reglen om, at Plantedirektoratet kan kræve at få forevist alle dokumenter, der kan have betydning for bedømmelsen af, om der foreligger en overtrædelse, foreslås strafsanktioneret, hvilket ikke er tilfældet i den gældende bekendtgørelse.

Det foreslås, at der stilles krav om, at leverandører af varer med et afgiftspligtigt kvælstofindhold, jf. forslag om lov om afgift af kvælstof indeholdt i gødninger m.m. (§ 21, stk. 5) årligt skal indberette oplysning om deres afgiftsfri leverancer til Plantedirektoratet. I det omfang det er muligt, omfatter direktoratets adgang til disse oplysninger også en elektronisk adgang hertil.

For at skærpe kontrollen mht. jordbrugerens oplysninger om køb af handelsgødning m.v. foreslås det, at Plantedirektoratet på anmodning kan få adgang til oplysninger om salg af gødning fra virksomheder, der ikke er omfattet af reglerne om udarbejdelse og indsendelse af gødningsregnskaber.

2. Opstramning af gødningsplanssystemet**A. Bedrifter omfattet af reglerne om gødningsanvendelse**

I henhold til gældende regler om jordbrugets anvendelse af gødning (regler om gødningregnskab m.v.) er alle bedrifter med et samlet areal over 10 ha omfattet. Endvidere er bedrifter under